

Editörden

Editorial

N. Yasemin YALIM^a

Türkiye Biyoetik Dergisi (TJOB)'un 3. Cilt 4. Sayısı (2016 Yılı Kış Sayısı) ile oldukça kısa bir aradan sonra sizlerle yeniden buluşuyoruz. Dergimizin bu sayısında biyoetiğin farklı ve genç bir alanından yazılar var. Ülkemizdeki geçmişi henüz çok kısa olan, kendi konularına özgü akademik bir yayın organı bulunmayan tarım ve gıda etiği disiplininden iki yazıya yer veriyoruz. Bilindiği gibi tarım ve gıda günümüzün en çok tartışılan, dünyamızın geleceğini ve insan yaşamını en doğrudan etkileyen, birbirinden ayrılmaz görünen iki alan. Bu alanlara ilişkin değer sorunlarının tartışıldığı ve Türkiye Biyoetik Derneği tarafından düzenlenen Uluslararası Katılımlı 1. Türkiye Tarım ve Gıda Etiği Kongresi'ne ilişkin daha geniş bilgiyi Editöre Mektup bölümünde bulacaksınız. Ancak burada söz konusu değer sorunlarının kapsamının çok geniş olduğunu ve ülkemizde bu önemli sorunların çok az sayıda akademisyen tarafından ele alındığını vurgulamak istiyorum.

Geçtiğimiz yıl yazılışının 500. yılını kutladığımız Sir Thomas More'un Ütopya'sına bu sayımızda biz de bir gönderme yapıyoruz. Veteriner Hekim Muhammet Arslan'ın incelemesinde farklı dönemlerde yazılmış iki ütopyada hayvan algısının izini sürerken, zor dönemlerden geçen bir ülkenin insanları olarak ütopyalara bir kez daha dönmenin ve onlarda insanlığın temel değerlerinin nasıl yaşama geçtiğini hatırlamanın önemini derinden kavriyoruz. Gerçek yaşamın bir ütopya tadında yaşanacağı günlere özlem duyuyoruz.

Tıp fakültesi öğrencilerinin dergimize ilgisi bu sayıda da sürüyor. Öğrencinin Sesi bölümünde bu kez hepimizin büyük bir dikkatle okuması gereken bir yazı yer almakta. Tıp öğrencilerinin tıp etiği derslerine yönelik ilgilerinin ya da yazarın saptamasıyla ilgisizliklerinin ele alındığı metinde içeriden bilgi alıyoruz. Bu konunun sağlık mesleklerinin geleceği açısından tartışmaya açılmasını önemli buluyorum. Başta hekimlik olmak üzere, değersel anlamda hem toplum gözünde erozyona uğrayan hem de meslek ilkeleri çeşitli biçimlerde tehdit altında olan uğraşların, kuşkusuz etik eğitimine her zamankinden fazla gereksinimleri bulunmaktadır. Bu gereksinime yönelik farkındalığın nasıl yaratılacağı ise en çok tıp etiği eğitimi veren öğretim elemanlarının kaygısı olmalıdır. Bu bağlamda onların en önemli öğrenme ve değerlendirme kaynağı ise hiç kuşkusuz bizzat öğrencilerimizdir.

Bir önceki sayımızda tıp tarihi ve etik uzmanlık alanına yönelik doğru olmayan uygulamalara değinerek Ekim 2015 doçentlik sınavı sınav jürisinin yapılanmasına eleştiri yöneltmişim. Sonrasında bana ulaşan geribildirimlerden durumun sandığımdan daha vahim olduğunu, alanımızda doktorası ve doçent unvanı olmamasına karşın, başka alanda uzman bir akademisyene, alanımızın profesör unvanlı öğretim üyeleri tarafından tıp tarihi ve etik alanında profesör unvanı verildiğini öğrendim. Bu durumda sanırım bir özeleştiri yapmak gerekiyor. Kendi uzmanlık alanının bilimsel derinliğini yok sayan bir akademik disiplinin, başkalarından saygı, özen ve takdir beklemeleri boşuna olur. Belki de bu konuda kıyasıya bir mücadeleye girişmeden önce kendi pozisyonlarımızı tanımlamak yararlı olacaktır.

Günümüzün hızlı değişen dünyasında anlık bilgi akışının inanılmaz boyutlara ulaşması ve bir iletişim bombardımanı içinde yaşıyor olmamız, gerek kişi olarak değerlerimizi gerekse meslek ilkelerimizi gözden geçirmek için ihtiyacımız olan zamanı bulamamamıza yol açmaktadır. Bu durum ezbere değerlendirme riskini önemli ölçüde arttırmaktadır. TJOB baş döndürücü hızla akan yaşamın mesleki deneyimlere ilişkin bölümünde küçük durak noktaları oluşturma ve uslamlama olanakları sunmayı amaçlıyor. Bu yolda bir yılı daha geride

^aProf. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Öğretim Üyesi ve Türkiye Biyoetik Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

bırakıyoruz. 2016 yılının bu son sayısını her zamanki gibi iyi okumalar dileklerle ilginize ve bilginize sunarken 2017 yılında dergimizin dördüncü cildinin ilk sayısında buluşmayı diliyorum.

Editör